

med en Traktat i Ryggen. Naar man, saaledes som jeg har haft Lejlighed til det under mit korte Besøg i Grønland, har set, hvilken Tiltrækning der kan være ved en saadan Given til Grønlanderne, kan man ikke se paa dette uden Frygt for Følgerne.

Naar man nu vil vurdere denne Traktat, maa man spørge: Hvad vinder Danmark ved dens Gennemførelse, og hvad kan vi tabe derved? Den indeholder, som jeg før sagde, ingen Klaring af Suverænitets-spørgsmaalet, altsaa ingen Gevinst paa dette Punkt. Den indeholder paa den anden Side efter min Opfattelse ikke nogen direkte Svækkelse af Danmarks statsretlige Stilling. Men den rummer efter min Mening Muligheder for at rejse Konfliktspørgsmaal, mere end den nuværende Situation rummer. De Noter, der er knyttet dertil, har efter min Mening ikke nogen større Interesse. Jeg skal kun betragte dem ud fra det ene Synspunkt: sætter Danmark noget til ved denne Noteveksling? Dertil mener jeg at maatte svare Nej; dette, at de to Lande hvert for sig i en Note fastslaar deres Opfattelse, kan ikke være nogen Forringelse af Danmarks Stilling. Man kan rejse det Bispørgsmaal, om en Registrering af disse Noter ved Folkenes Forbund vilde forandre noget i Forholdet. Jeg tror, at man maatte besvare ogsaa dette Spørgsmaal med Nej.

Det Punkt, paa hvilket man har peget fra Traktatens Forsvareres Side, er dette, at den giver Mulighed for et bedre Forhold til Norge. Det er fremhævet af den højtæredede Udenrigsminister og af begge de ærede foregaaende Talere. Det er naturligvis i nogen Maade en Trossag. Naar den højtæredede Minister sagde, at den vil fjerne Muligheden for Konflikter og fjerne de Vanskeligheder, som denne Sag har fremkaldt, vil jeg derved sætte tre Spørgsmaalstegn. For det første har vi andre Divergenspunkter med Norge, saa noget Universal-middel er denne Traktat jo under ingen Omstændigheder. For det andet rummer selve Traktaten, som jeg allerede har sagt, Mulighed for Konflikt. Ikke en Gang for Grønlands Vedkommende afgør denne Traktat jo alle Stridsspørgsmaal, alle praktiske Stridsspørgsmaal mellem Norge og Danmark. Hr. Ræstad har i en Artikel af 11. Februar i „Tidens Tegn“ skrevet, at det er en Hovedmangel ved Overenskomsten, at den ikke gør noget Forsøg paa at løse de vanskelige aktuelle Spørgsmaal, som knytter sig til Forholdene paa Vestgrønland. Her er peget paa et Forhold, som ikke lover godt for Fremtiden, og som ikke

vil blive bragt ud af Verden, selv om denne Traktat bliver vedtaget.

Saa er der, som jeg allerede har nævnt, det store Konfliktspørgsmaalspunkt i Traktaten, Frederik den Sjettes Kyst og den Betydning, som en norsk Bosættelse eller norsk Etablering af Fangststationer paa dette Punkt vil have. Dette har jeg fremhævet allerede i det første lukkede Møde, hvor Traktaten forelaa, og det er siden blevet slaaget stærkt fast i alle sagkyndige Udtalelser, som er faldet herom. Man har i denne Sag set en Enstemmighed fra alle sagkyndiges Side, som er velegnet til at vække Opmærksomhed i Danmark, hvor vi ikke er forvænt med at se Sagkundskaben være enig. Det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen sagde, at det var hans Overbevisning, at det ikke vilde kunne betale sig at etablere en Fangststation der. Men nu er jo det ærede Medlems Overbevisning ikke det afgørende i denne Henseende, og der er en Mulighed for, at man fra norsk Side kunde se sin Interesse i at etablere en saadan Fangststation og drive den uden alt for smaaligt Hensyn til, om den betalte sig.

Jeg nævnte før, at Sagkundskaben i en sjælden Grad har været enig her, og jeg vil gentage, hvad jeg har sagt i et af de lukkede Møder, at jeg maa beklage, at den danske Delegation ikke i Christiania var ledsaget af sagkyndige Folk, af Folk, som kendte Forholdene paa Østgrønland meget nøje. Jeg har i Tide, altsaa inden Afrejsen, henstillet, at man lod Delegationen ledsage af saadanne sagkyndige. Jeg gjorde det ud fra den Frygt, at Delegationen, naar den ikke havde en saadan Sagkyndighed til sin umiddelbare Raadighed, vilde kunne komme til at gaa med til Bestemmelser, hvis Rækkevidde den havde ondt ved at overse, og det er min Overbevisning, at det netop er dette, der er sket.

Jeg tror altsaa, at denne Traktat ikke vil være nogen Vinding for vort Forhold til Norge, og at den vil være et Tab for os oppe i Grønland. Den vil kunne blive af skæbnesvanger Betydning for Samarbejdet mellem Danske og Eskimoer deroppe, dette Samarbejde, som er anerkendt i hele Verden, og som vi har Lov til at pege paa med Stolthed. Og jeg spørger mig selv, hvorledes man oppe i Grønland tager det, hvis denne Overenskomst virkelig gennemføres. Man havde i Grønland i Forfjor Kongens Besøg og i Fjor Rigsdagsdelegationens Besøg og slutter deroppe af denne Omstændighed, at der i Danmark er en varm Interesse for Eskimoernes Forhold. Hvad vil man sige dér, naar man saa herfra nu med første